



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Crisis Theologica**

**Cárdenas, Juan de**

**Sevilla, 1687**

Cap. II. Quomodo intelligatur opinio tutior circa valorem, cum tutior sit opinio practica; & quæ est circa valorem, sit speculativa?

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)



## CAPVT II.

*Quomodo intelligatur opinio tutior circa valorem, cum tutior sit opinio practica; & quæ est circa valorem, sit speculativa?*

## SUMMARIVM.

*Quæ dicatur opinio tutior, & quæ minus tuta circa valorem Sacramenti?* n. 7.

*Difficultas circa intelligentiam propositionis.* n. 8.

*Quomodo intelligatur, quod opinio speculativa sit tutior?* n. 9.

*In quo censu intelligatur, posse nos uti qualibet opinione probabili in collatione Sacramentorum?* n. 10.

*Hæc propositis [validus est Baptismus in lixivio non est practice probabilis, sed solum speculative.]* n. 11. & 12.

*Non est idem, quod opinio sit tutior, & quo sit probabilior.* n. 13.

7. **O**pinio minus tuta dicitur illa, quæ exponit Sacramentum frustrationi, probabiliter asserens, illud Sacramentum esse validum. Opinio vero tutior est illa, quæ non exponit Sacramentum frustrationi, dum probabiliter asserit, Sacramentum non esse validum, v.g. in ea quæstione, [An valeat Baptismus collatus in lixivio?] ea opinio, quæ asserit probabiliter, illum valere, dicitur opinio minus tuta, quia cum non sit certum, illum valere, exponit Baptismus frustrationi. Opinio vero, quæ dicit, cum Bap-

tismus non valere, dicitur opinio tutior, quia inde sequitur, quod non debeat ita fieri Baptismus extra casum necessitatis. Quæ ratione non frustrabitur Sacramentum, atque adeo tutius erit, quod non ita ministretur Baptismus.

8. Sed contra hunc dicendi modum occurrit difficultas, quam disolvere, & explicare operæ pretium est, Et sic formatur argumentum. Opinio tutior non versatur circa valorem Sacramenti: quomodo ergo dicitur in decreto quod administratione Sacramenti debeamus sequi opinionem tutiorem circa valorem Sacramenti? Antecedens probatur. Nam opinio tutior, quæ removet à periculo frustrationis Sacramentum, est opinio practica, quia nullum potest esse periculum, nisi in praxi. Atqui opinio, quæ versatur circa valorem Sacramenti est opinio pure speculativa, quia non dicit quid faciendum sit, solum qualis sit ille Baptismus, scilicet validus, aut invalidus ergo.

9. Respondeo, proprie loquendo, & cum omnimoda formalitate verum esse, quod contendit obiectio. Sed in communi modo loquendi non utimur eo rigore formalitatis. Pro cuius explicatione notandum est, hanc propositionem practicam: *Non licet baptizare in lixivio*, pendere ab altera propositione speculativa, quæ dicit: *Non est validus Baptismus in lixivio*. Et propter hanc dependentiam illius ab ista, ideo propositio speculativa, dicitur tutior, quia licet non respiciat formaliter praxim, tamen à veritate illius dependet praxis. Simile exemplum reperies in ea quæstione, [An liceat usus artis pictoriæ in die festo;] quæ cum sit quæstio practica, eius resolutio dependet à resolutione huius quæstionis speculativæ, [An usus artis pictoriæ sit opus servile, an libera-  
le?



le? ] Si enim servile est, non licet illam exercere in die festo : si vero liberale est, licet: quia solum prohibentur in die festo opera servilia, non autem liberalia ( non enim loquimur in presenti de forensibus actionibus; nec de emptionibus, aut nūdinis) Et in hoc sensu opinio, quæ dicit, esse opus servile, dicitur tutior, quamvis non sit opinio practica, quatenus ab illius veritate dependet opinio practica. Et in hoc sensu intelligitur id, quod dicitur in Decreto, quod semper deducenda sit ad praxim opinio tutior circa valorem Sacramenti.

10. Ideo non contradicunt decreto ea, quæ dixi in 3. part. Cris. Theolog. disp. 56. cap. 17. art. 3. n. 918. & seqq. ut etiam ibidem notavi, scilicet formalissime loquendo posse uti nos qualibet opinione practice probabili in administratione Sacramentorum, in eo sensu, quod nulla est opinio practice probabilis, si exponit Sacramentum frustrationi. Quia improbable est, quod extra casum necessitatis, licitum sit exponere Sacramentum frustrationi.

11. Quod si objicias, hanc opinionem [ validus est Baptismus in lixivio ] esse probabilem, & tamen exponere Sacramentum frustrationi; male ergo diximus, esse improbabilem omnem opinionem, quæ exponat Sacramentum frustrationi?

12. Respondeo, eam propositionem, licet probabilis sit, tamen formaliter non esse practice probabilem: nam ut diximus, ea non est practica, sed speculativa. Nos autem solum diximus, nullam esse opinionem practice probabilem, quæ exponat Sacramentum frustrationi.

13. Denique observandum est, non esse idem, quod opinio tutior, & quod si probabilior: sæpe enim opinio probabilior præscribit valorem

Sacramenti, cum tutior sit illa opinio probabilis, quæ negat valorem Sacramenti. Quare ex tenore decreti tenemur omittere opinionem probabiliorē circa valorem Sacramenti, quando minus probabilis est tutior.

## CAPVT III.

*An sub ea damnatione contineatur opinio asserens, non esse peccatum mortale cōtra reverentiam Sacramenti, uti opinione minus tuta circa valorem eius?*

## SUMMARIVM.

*Scopus huius damnationis est contra eam opinionem, quæ exponit Sacramentum frustrationi. n.*

14.

*Ex duplici titulo charitatis, & Religionis potest intelligi, quod excludatur opinio minus tuta. n.*

15.

*Prima sententia, quæ asserit peccare mortaliter contra Religionem, qui utitur opinione minus tuta circa valorem. n. 16.*

*Secunda sententia affirmans, id non esse peccatum contra Religionem. n.*

17.

*Peccant graviter conferentes, & recipientes Sacramenta, ita ut frustrentur fructus eorum. n. 18.*

*Opinio asserens, non peccari contra Religionem, si admittat, quod licet frustrari Sacramentum, subjicitur damnationi. n.*

20.

*Opinio affirmans, numquam esse licitum frustrare Sacramentum suo fructu, licet admittat non peccari contra Religionem, non subjicitur*